

Přšel 28. říjen 1918 - přišla samostatnost českého národa, jeho vlastní stát - československá republika. Jako vlně svěst tato obromila v prvním okamžiku radejů Němce, kteří nevěděli, co bude, jaké odplaty dostane se jim za všechna přikročí radejům Čechům učiněná, kterých si teď plně uvědomili. Kde tu vystoupil do popředí poturčanec, nohsled p. Lodgmannů předčí učitel Rittel a napsal veliké memorandum, které poslal dím od domu, aby tu všichni věrní Němci protestovali proti útvoření republiky československé a manifestovali pro uznání samostatnosti jejich „Deutserböhmen“ - „Judenland“.

Obecní strážník chodil o tomto arelem dím od domu. B. Nekovář pohovoroval ho a proto žádal, aby mu dal přečísti smad úřední list od obecního úřadu. Týž však se zdráhal a proto byl mu list vyprán a předána vše četnickou okresní politické správě v Žateji. Poněraď rjžtejn jurkopiš Rittlin, byl vyšetřován. Tu však hrdiva Lodgmannův zapadl a posil za odpuštění. Tam skončil radejů pokus „Deutserböhmen“.

Karel A. Polánek
o.p. imp. 23.
11. 23.

Dne 23. dubna 1923 konána zde byla komise pro vyhlédnutí a zakoupení místa pro stavbu české školy. Komise měčstřili se pánovi: Ing. Karel Šedivý, za ministevta veřej. prací, B. Karel Opátný, za minist. školství a nar. osvěty, J. Gustav Villani, okr. komisar za okres. politickou správu a Ing. R. Mauermann, staveb. rada za stavební okres v Žateji, Karel Al. Polánek, okres. škol. inspektor v Podbořanech, František Polánek, správce školy, Adolf Deubek, místní obec. starosta. Jako rajemníci: Alfred Kraupner, rolník a Jos. Kleissl, vrchní hospodář. správce v Hořeticích.

Ing. Karel Opátný,
za minist. veřej. prací.
Opátný Karel
za minist. školství a nar. osvěty; Ing. Mauermann

Rok 1922-23.

Rok 1922-23. Druhý rok trvání české školy, té které předponďali radejů Němci ani celoroční trvání. Tento rok možno nazvat rokem neustálých bojů. Je tu boj o existenci radejů českých lidí, boj o byt správce školy, boj o stavbu budovy pro českou školu, boj o znemožnění prodaje velkostatků opětně do německo-židovských rukou a koupě tohoto kapitálem českým. Toť stručený obsah hlavní činnosti v tomto roce.

Jakmile byl vyhlášen v obci zápis do české školy, který se konal 1. září 1922, a do obce zase přišel po prázdninách učitel Fr. Polánek, tu Němci posnávali, že práce jenom ta česká škola nezabýne. Jestliže prvním rokem práce jenom doufali, že tu česká škola je jen na chvíli, jestliže dosavadní její boj proti škole vedeny byly mírněji, tu dnes uvažovali, že musí svůj boj zaměnit jiným směrem. Když neustoupil učitel, musí ustoupiti rodiče českých dětí. Proto ihned docházel p. Gr. Stolle na poradny p. vrch. správce velkostatků Jos. Kleisslů a výsledek byl, že všechny české rodiny na velkostatků dostaly výpověď. V Hořeticích, odkud chtělo 10 dětí choditi do české školy, prohlásil týž správce, že jakmile někdo dá dítě do české školy, již tím dává si sám výpověď z práce a bytu. Na základě toho pak v Hořetic přišlo do školy pouze jedno dítě. V Žatejích zůstalo pak datělo 15 dětí, které chtěly jíti do české školy, v německé škole. Po takovém počínání Němců, bylo učiněno udání na správu velkostatků ke okresní politické správě v Žateji, která opravdte různým zakročěním učinila přibuz výpovědání Čechů z práce a bytu, takže výpovědi byly odvolány.

Počátek škol. roku.

Průhledování rodičů.

Pod takovým dojmem bylo započato 2. září 1922 opět sručěováním.

Stava české školy opět umístěna byla v domě čp. 45, kde minlého roku byla. Do školy přišlo 20 dětí (18 děvčat a 12 hochů.). Vlivem právě vydaného „Matěra školského zákona“